

Mladí Slováci digitalizujú pamiatky aj obce. Začali na východe Slovenska, poznajú ich už aj v USA	2
Online, startitup.sk, 9. 12. 2025, 16:39	
Študenti súťažili v otázkach verejnej správy	4
Televízia - STVR 24, Správy RTVS z regiónov, 9. 12. 2025, 17:41	
21. ročník udeľovania ceny študent roka	6
Televízia - STVR, Správy 19:00, 9. 12. 2025, 19:28	

Mladí Slováci digitalizujú pamiatky aj obce. Začali na východe Slovenska, poznajú ich už aj v USA

9. 12. 2025, 16:39, Zdroj: startitup.sk, Vydavateľ: Startitup s.r.o., Autor: Linda Cébřová, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 180 136 GRP: 4,00 OTS: 0,04 AVE: 1520 EUR

Mladí Slováci digitalizujú pamiatky aj obce. Začali na východe Slovenska, poznajú ich už aj v USA

Tím expertov zo startupu UMBRA Solutions mení pohľad na dáta o území

Spojili geoinformatiku s modernými technológiami a úspech žnú doma aj v zahraničí

Tím expertov zo startupu UMBRA Solutions mení pohľad na dáta o území

Spojili geoinformatiku s modernými technológiami a úspech žnú doma aj v zahraničí

Keď sa povie startup, mnohým ako prvé napadne aplikácia na rozvoz jedla, fintech platforma alebo nástroj s umelou inteligenciou. Len málokto by medzi moderné inovatívne firmy automaticky zaradil tím odborníkov na geoinformatiku. Práve to je však oblasť, ktorú sa rozhodli rozvíjať zakladatelia UMBRA solutions.

Nejde o príbeh jedného muža, ale o spojenie expertov, ktorí sa rozhodli posunúť hranice toho, ako vnímame priestorové dáta. Firmu založili Max Martin a Jozef Bogľarský ako spoluzakladatelia, ku ktorým sa pridal špecialista na bezpilotné letecké systémy (UAS) Maroš Michalov. Spoločne vytvorili silný tím, v ktorom sa dopĺňajú odborné znalosti z geoinformatiky, diaľkového prieskumu Zeme (DPZ) a moderných technológií.

Ich cieľom nie je robiť technológie pre technológie, ale prinášať riešenia na mieru samosprávam aj firmám. Ukazujú, že GIS (geografické informačné systémy) je medziodborový nástroj so širokým využitím. Dobrým príkladom je Územný plán mesta Košice, ktorý je spracovaný výlučne v GIS prostredí a patrí medzi projekty, pri ktorých sa uplatnilo digitálne spracovanie podľa štandardov nového zákona a metodiky.

Za jeho geoinformačnou stránkou stojí spoluzakladateľ UMBRA solutions Jozef Bogľarský. Namiesto hrubých papierových máp má mesto k dispozícii interaktívnu mapu, ktorá zjednodušuje rozhodovanie a komunikáciu s verejnosťou.

Okrem digitalizácie územných plánov však tím vyvíja aj inovatívne spôsoby využitia priestorových dát. S unikátnym projektom Artemis, ktorý prepája dáta z dronov, 3D modely a rozšírenú realitu s cieľom uchovávať pamiatky a objekty v digitálnej podobe, sa dostali až do New Yorku v rámci programu ICKK. Max Martin v rozhovore vysvetľuje, ako vznikla táto spolupráca, prečo je geoinformatika kľúčová pre budúcnosť miest a prečo je dôležité mať po boku správnych partnerov.

Ako môže geoinformatika pomôcť tvojej obci?

Čo presne robí mladý slovenský startup s mapami?

Dá sa na Slovensku podnikáť s dátami o území?

Prečo niektoré mestá stále pracujú s mapami len na papieri?

Čo je to digitálny územný plán a načo ti bude?

Ako vyzerá spolupráca s obcami v praxi?

Kde má technológia 3D modelov najväčší zmysel?

Môže dron pomôcť pri ochrane pamiatok?

Čo najviac prekvapilo zakladateľa startupu?

Akú budúcnosť má slovenský GIS vo svete?

Aký bol tvoj prvý impulz založiť technologický startup zameraný práve na geoinformatiku?

Moje vášne pre podnikanie, geoinformatiku, objavovanie a inovácie ma prirodzene viedli k tomu, aby som založil technologický startup. Ten finálny impulz, ktorý viedol k založeniu firmy, bola káva s doktorandom Bogľarským, ktorý ma vtedy učil na univerzite. S Jozim sme mali veľmi podobné predstavy a vízie, tak sme sa rozhodli ísť do toho spoločne a v máji 2023 vznikla UMBRA Solutions.

Ako si s tímom dokázal premeniť geoinformatiku na inovatívny biznis model?

Vedy o Zemi, najmä tie moderné ako geoinformatika, sú vo svete vnímané ako samozrejmalá súčasť rozhodovacích procesov a riadenia krajiny. Úprimne, u nás je tento trh trochu pozadu, čo je pre našu firmu dvojsečná zbraň. Niekedy máme pocit, že plávame proti prúdu, no uskutočnené realizácie a spokojní zákazníci nás utvrdzujú v tom, že sme na začiatku dobrej cesty.

Mohol by si popísať, ako reagujú slovenské obce a mestá na vašu snahu digitalizovať krajinu?

Napríklad digitálne územné plány sú niečo, čo väčšina ľudí ešte na vlastné oči ešte nevidela. Stále sú vnímané ako dokument v šuflíku na obecnom úrade. Najťažšie je teda dosiahnuť to, aby si samosprávy uvedomili obrovské prínosy digitálneho územného plánu. Ten šetrí čas pracovníkom úradu, občanom aj investorom.

zdroj: UMBRA Solutions

Aké boli najväčšie výzvy pri vývoji digitálneho územného plánu pre Margecany?

V prípade Margecian bol proces jednoduchší, pretože sme pracovali priamo s architektom, ktorý územný plán vytváral v rovnakom roku. Horšie je to v prípadoch, keď digitalizujeme desiatky rokov staré nákresy kreslené farbičkami, čo je, bohužiaľ, stále realita v mnohých obciach.

Kde všade vidíš potenciál riešenia Artemis, ktoré prepája dáta z dronov, 3D vizualizácie aj rozšírenú realitu?

Kým digitalizácia územných plánov bola naša primárna aktivita zo začiatku, projekt Artemis nám rozširuje portfólio do 3D sveta. Momentálne sa sústreďujeme na zachovanie pamiatok, teda našimi zákazníkmi sú opäť samosprávy alebo kultúrne inštitúcie. Tvorba digitálnych dvojčiek budov má však široké uplatnenie. Dá sa škálovať aj geograficky, aj naprieč segmentmi – architektúra, vzdelávanie, poisťovníctvo. Veď si zoberme napríklad Krásnu Hôrku alebo Banskú Štiavnicu – pri rekonštrukcii bolo potrebné z niečoho vychádzať, no stav budovy zaujímal určite aj poisťovníku, historikov či pamiatkarov.

Čo bola pre teba osobne najväčšia lekcia z programu Startup Connect?

Veľmi prínosné pre mňa bolo to, že som videl ostatné startupy zblízka. Uvedomil som si, že problémy, ktoré trápia UMBRA Solutions, sú často univerzálne. Sú veci, ktoré trápia každého začínajúceho podnikateľa. Byť v komunite s podobnými ľuďmi bola prínosná, ale do istej miery aj upokojujúca skúsenosť. Mentori nám všetkým ukázali, že nie všetko sa oplatí robiť podľa intuície. Uvedomili sme si dôležitosť čísel a analýz. Investori nám vždy priniesli nové pohľady a dali nesmierne užitočnú spätnú väzbu, keďže pochádzali z rôznych odvetví.

Zažil si aj ty obdobia, keď bolo ťažké presadiť tvoju víziu? Ako si si udržal motiváciu?

Skepticizmus z okolia má podľa mňa menší vplyv na podnikanie ako skepticizmus vo vlastnej hlave. U každého prídu momenty, keď spochybňuje cestu, po ktorej sa vybral. Celé je to však ako horská dráha a je dôležité si to uvedomiť. Pre nás bola vždy kľúčom konzistencia – nepoľaviť len preto, že sa akurát niečo nepodarilo.

Myslíš si, že by obce a mestá mali investovať do digitalizácie územných plánov a geodát?

Áno, pomohlo by to občanom aj úradom.

Iba ak sa to reálne využije v praxi.

Nie, sú to zbytočné výdavky.

Neviem, nerozumiem tejto téme.

V čom je slovenský trh špecifický pri implementácii digitálnych nástrojov pre verejnú správu?

Momentálne nie je na Slovensku veľa firiem, ktoré by prinášali geoinformatiku a GIS do verejnej správy. Človek by si mohol povedať, že je to pre nás výhoda. Naším cieľom však je, aby trh rástol. Radšej budeme mať malý podiel z veľkého koláča, ako keby sme sami jedli malý zákusok. Naším cieľom – aj cieľom mnohých ďalších geoinformatikov – je robiť osvetu o dôležitosti GIS vo verejnej správe, pomáhať si a zdieľať know-how.

Čo by podľa teba pomohlo tomu, aby samosprávy napredovali rýchlejšie?

Pomohlo by viac podpory zhora – zo strany štátu, ale aj odborných organizácií, ktoré by mohli nastavovať štandardy, zdieľať príklady dobrej praxe a uľahčiť obciam rozhodovanie. Samosprávy často nemajú dostatok kapacít a technického zázemia, aby sa rozhodli správne a bez obáv. Preto je dôležité, aby existovali dôveryhodní partneri, ktorí ich celým procesom prevedú.

zdroj: LinkedIn/Max Martin

Aká je tvoja vízia pre UMBRA Solutions do najbližších rokov? Zostávate na Slovensku, alebo plánujete zahraničnú expanziu?

Sme hrdí Východniari a našou krátkodobou prioritou je byť lídrom vo vlastnom regióne, aj keď je to náročný trh. No UMBRA budúcnosti bude určite bez hraníc. Dlhodobu pokukujeme aj po zahraničí. Aj teraz sme vďaka ICKK na ceste do New Yorku, kde sa ideme zoznámiť s americkým trhom a preskúmať možnosti expanzie naprieč krajinami aj odvetvami.

Ktorá z tvojich rolí je ti najbližšia? Vedec, biznis líder alebo popularizátor technológií?

Som človek, ktorý potrebuje počas dňa robiť rôzne aktivity. Ideálny pracovný týždeň pre mňa zahŕňa vedu, propagačné aktivity, biznis aj networking.

Aké technológie podľa teba najviac zmenia prácu s geografickými dátami v najbližších piatich rokoch?

Najväčšou zmenou je v súčasnosti prechod z dvojrozmerného priestoru do trojrozmerného prostredia. Súvisí to s pokrokom vo výpočtovej technike, ale najmä s dostupnosťou dronov a rastom kvality snímok. Pred niekoľkými rokmi nás fascinovalo, keď Google Earth priniesol trojrozmerné modely budov vo vybraných mestách. Dnes je to úplná samozrejmosť a neustále rastie kvalita dát aj rozsah ich využitia. Priestorové analýzy v troch dimenziách, napríklad pre solárnu energiu, udržateľnosť miest alebo simuláciu povodní, sa stávajú pevnou súčasťou rozhodovania vo firmách aj v samosprávach.

Máte už technologických alebo akademických partnerov, ktorí vám pomáhajú posúvať vývoj dopredu?

Naša spolupráca s Ústavom geografie **UPJŠ** je neoceniteľná. Vďaka nej sme stále v prvej línii technologického pokroku. Najnovšie trendy a možnosti rozvoja aktívne konzultujeme a vymieňame si odborné poznatky.

Ako by si presvedčil skeptického starostu malej obce, že GIS môže zmeniť spôsob riadenia samosprávy?

Vďaka GIS môže aj malá obec riadiť svoj rozvoj moderným a dátovo podloženým spôsobom. Starosta má všetky informácie o území, parcelách, infraštruktúre či reguláciách prehľadne na jednej mape. Rozhoduje sa rýchlejšie a presnejšie. Občania a investori získajú transparentný prístup k údajom a úradníci ušetria veľa času.

zdroj: UMBRA Solutions

Čo by si odkázal mladým ľuďom, ktorí študujú geoinformatiku a netušia, že z toho môže vzniknúť reálny biznis?

Keď som začal študovať geoinformatiku, uplatnenie nevyzeralo vôbec sľubne. Dnes je problém opačný. Firmy aj samosprávy často nevedia nájsť dostatok šikovných odborníkov. Hovorí sa, že žijeme v dátovej dobe a myslím si, že na svetlá reflektorov prichádza aj doteraz nenápadná geoinformatika.

Akú máš víziu do budúcnosti? Čo by si chcel so svojím tímom dosiahnuť o desať rokov?

Mojim cieľom je, aby bola UMBRA Solutions v roku 2035 firmou atraktívnou pre talentovaných mladých ľudí z celého regiónu. Chceme byť lídrami v digitalizácii a analýze priestorových dát. A chceme, aby sme ako krajina žili v prostredí, kde je GIS bežným nástrojom na zefektívnenie práce samospráv a rozvoj územia.

Startup zone Startupy

Autor: Linda Cébrová

Študenti súťažili v otázkach verejnej správy

9. 12. 2025, 17:41, Relácia: **Správy RTVS z regiónov**, Stanica: **STVR 24**, Vydavateľ: **Slovenská televízia a rozhlas**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, **UPJŠ**, **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**
AVE: 6916 EUR

Študenti súťažili v otázkach verejnej správy

Ivana Leferovičová, moderátorka:

Kto môže navrhnúť zmenu ústavy alebo koho môžeme osloviť pri nespravodlivom prístupe štátnych orgánov? Aj na tieto otázky hľadali odpovede študenti z Košického kraja. Stredoškólači súťažili v povedomí o verejnej správe na pôde **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Petronela Mahdalová, redaktorka:

Koľko štátnych symbolov má Slovenská republika.

študenti:

Štyri.

študenti:

Štyri.

Petronela Mahdalová, redaktorka:

Kto je hlavným veliteľom Ozbrojených síl Slovenskej republiky?

študenti:

Prezident.

Petronela Mahdalová, redaktorka:

Koľko poslancov má zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja?

študenti:

Je to 44.

Petronela Mahdalová, redaktorka:

Alebo, kto je autorom textu hymny? Aj tieto otázky museli študenti zodpovedať. Hoci vo väčšine prípadov odpovedali správne, niekedy sa netrafili. Problém im robili najmä komplikovanejšie otázky, napríklad na počet poslaneckých miest v parlamente či v europarlamente.

študenti:

Bolo to veľmi máťúce, ako veľmi veľa odpovedí nám prišlo správnych a neboli sme si úplne istí, že ktorá by bola tá najlepšia.

študenti:

Niektoré boli akože určite ťažšie. Sme sa nad tým museli zamyslieť dlhšie.

študenti:

Ťažké otázky neboli. Myslím si, že keď sme urobili nejakú chybu, tak iba z nepozornosti.

Petronela Mahdalová, redaktorka:

Fakulta verejnej správy **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** chcela pilotným ročníkom vedomostnej súťaže zmapovať povedomie mladých o verejnom dianí v krajine. Súťažilo 6 tímov z rôznych stredných škôl.

Jozef Andrejčák, odb. asistent, Fakulta verejnej správy **UPJŠ** v Košiciach:

Je to určite dobré, ak študent má nejaký prehľad, vie zhruba asi ako funguje, pretože fakt je v každodennom kontakte s tou verejnou správou. Možno častokrát si to ani neuvedomuje.

Michal Jesenko, dekan, Fakulta verejnej správy **UPJŠ** v Košiciach:

Správa vecí verejných, demokracia a tieto otázky hodnotové ich veľmi zaujímajú. Čiže treba zvoliť správny prístup a samozrejme posilniť ten ich prvotný záujem. A sme na správnej ceste, ako tých mladých zapojiť do participácie.

študenti:

Mladí ľudia sú budúcnosť a mali by vedieť ako i aký je chod krajiny, ako to celé vlastne funguje. Takže to je, ja si myslím, že dôležité.

študenti:

Netreba sa riadiť s davom a myslieť sám za seba treba.

Petronela Mahdalová, redaktorka:

Šampiónom stredných škôl Košického kraja v otázkach verejnej správy sa stali študenti zo Súkromného gymnázia Dneperská 1 v Košiciach. Za odmenu navštívia Prezidentský palác v Bratislave, parlament aj Ústavný súd.

Petronela Mahdalová, Slovenská televízia.

21. ročník udeľovania ceny študent roka

📅 9. 12. 2025, 19:28, Relácia: **Správy 19:00**, Stanica: **STVR**, Vydavateľ: **Slovenská televízia a rozhlas**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: **136 363 GRP: 3,03 OTS: 0,03 AVE: 19854 EUR**

21. ročník udeľovania ceny študent roka

Janette Štefánková, moderátorka:

Posúvajú vedu vpred, sú mladí a sú zo Slovenska, študenti postgraduálnych štúdií. Majú každý rok možnosť získať ocenenie Študent roka.

Ľubomír Bajanič, moderátor:

Medzi nominovaných sa dostanú vedci, ktorí sa významne podieľajú na rozvoji svojho odboru. Cenu udeľovali už 21. krát.

Erika Adamson, redaktor:

V akademickom roku 2024-2025 bolo nominovaných 14 mladých vedcov. Medzi nimi aj právnička Viktória Virágová. S tímom chce, aby v uliciach slovenských miest mohli jazdiť autonómni kuriéri.

Viktória Virágová, Právnická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave:

Naša fakulta a zároveň aj ja sa podieľame vlastne na príprave nového zákona, ktorý by upravoval práve túto špecifickú oblasť.

Erika Adamson, redaktor:

Medzi ocenenými je aj neurovedkyňa Mirjam Ostrožovičová. Svoj výskum robí popri práci lekárky v nemocnici. Zaoberá sa Parkinsonovou chorobou. Tá je spôsobená mutáciou, ktorá je v každej krajine iná. Preto je miestny výskum o to dôležitejší.

Miriam Ostrožovičová, neurologička, LF **UPJŠ** v Košiciach:

Veľa tým genetických štúdií je v zahraničia, tak génová terapia sa vyvíja práve na tých mutáciách špecifických pre nich, ktoré teda nebudú mať pravdepodobne efekt pre tie mutácie, ktoré sú špecifické u nás.

Erika Adamson, redaktor:

Výskum hľadá dôvody, prečo Parkinsonova choroba vzniká u pacientov na Slovensku. Celkovým víťazom študent roka za akademický rok 2024 a 2025 sa stal geológ Pavol Myšľan.

Pavol Myšľan, Ústav vied o zemi SAV:

Objavili sme nový minerál na svete, ktorý má prvý opis na Slovensku na lokalite Betliar. Minerál sa volá cérium dominantný ferro andradit. Je to teda prvý výskyt tohto minerálu na svete.

Erika Adamson, redaktor:

Jeho laboratórium je v prírode, najmä v podzemí.

Pavol Myšľan, Ústav vied o zemi SAV:

Nebojíme sa ani zabahníť, ale je to náš labák, bez toho sa nevieme pohnúť.

Erika Adamson, redaktor:

Organizátori ocenenia hovoria, že Slovensko potrebuje viac mladých vedcov. Aj tých, ktorí by sa mohli vrátiť zo zahraničia. Na to však musí byť pripravený aj štát.

Marián Meško, riaditeľ JCI Slovensko:

Výstavba nových inkubátorov, podpora vo forme rôznej novej techniky, technológií a samozrejme aj finančné ohodnotenie. Pokiaľ tam bude viac týchto kritérií splnených, tak ja si myslím, že oveľa viac tých študentov sa vráti naspäť a bude tu chcieť aj pôsobiť.

Erika Adamson, redaktor:

Erika Adamson, Slovenská televízia.